

Hur kan vi underlätta arbetet med att etablera internationella gemensamma program med hög kvalitet?

Transnationell kvalitetssäkring och det europeiska förfarandet

Maria Wikse, UKÄ (UTV)

13 mars 2025

*Hur kan vi **underlätta** arbetet med att etablera internationella gemensamma program med hög kvalitet?*

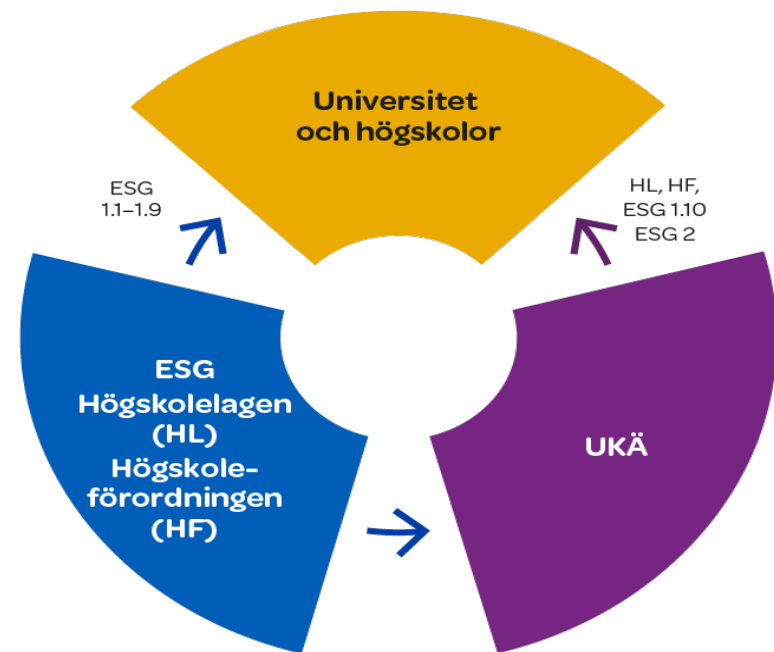
***UKÄ:** Hur kan vi undvika att arbetsbördan ökar?*

Kanske genom **transnationell kvalitetssäkring** (slippa multipla granskningar):

- Kvalitetssäkring av utbildning som ges i samarbete mellan flera länder.
Gemensamma principer och verktyg som kan ge:
 - Transparens och tillit till varandras utbildningar.
 - Underlättar erkännande av examina och utbildningar.

Kvalitetssäkring i Sverige: arbetsfördelning

- Delat ansvar för att utbildning (och forskning) håller hög kvalitet. God dialog. UKÄ **granskande** myndighet. **Nationellt system - europeisk kontext.**
- Utgår ifrån högskolelag, högskoleförordningen och European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG).
- ESG – Bolognaprocess verktyg, tillit inom EHEA

Utveckling inom EHEA/Sverige

- Kvalitetssäkring inom högre utbildning blir alltmer transnationell, pådrivet av kommissionen (EUI:er och Europeisk examen/examensmärkning)
- Allt fler godkänner och använder det europeiska förfarandet för gemensamma program (European Approach, EA). Kopplat till Erasmus+
- **Sverige:** hinder finns och EA inte implementerat
- **Problem:** mindre agens för Svenska lärosäten och UKÄ. Program kvalitetssäkras inte i sin helhet.
- **Möjligheter:** numera SE medlem i EQAR, **UKÄ är registrerat.**

The European Approach (EA)/ det europeiska förfarandet

- **Gemensamma program** = program med en gemensam utbildningsplan som koordineras och erbjuds tillsammans av flera lärosäten inom EHEA och som leder till dubbla/multipla eller gemensamma examina.

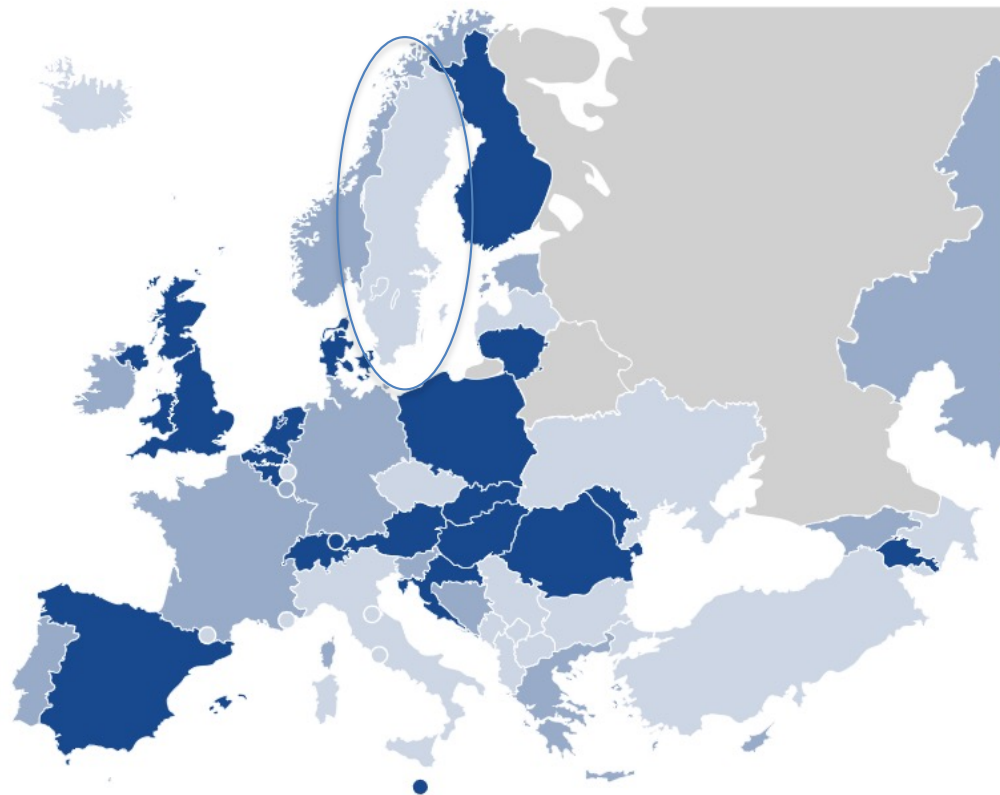
Det europeiska förfarandet

The European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes

- Det europeiska förfarandet godkändes av ministrarna inom EHEA i Yerevan 2015. Syftar till att underlätta kvalitetssäkring av gemensamma program.
- En utvärdering ska räcka - godkänns av deltagande länder, avser undvika flera nationella kvalitetssäkringsprocesser
- Metoden är baserad på ESG, utförs av EQAR-registrerad KS-organisation

Nationell tillämpning av det europeiska förfarandet

Kartan visar de utbildningssystem där lärosäten har rätt att använda den europeiska metoden genom sin inhemska kvalitetssäkringsorganisation, och där detta är fastställt i officiell dokumentation

I Sverige utför inte UKÄ det europeiska förfarandet men svenska lärosäten kan delta i gemensamma program som kvalitetssäkras enligt det europeiska förfarandet.

Transnationell kvalitetssäkring

1. Enkät (2023) och rapport om Transnationell kvalitetssäkring (maj 2024)
2. Rutin på UKÄ för att ta emot beslut om gemensamma transnationella program (t.ex. genom Europeiska förfarandet)
3. Scenarioprojekt (mars-oktober 2025):
Projektet ska belysa möjliga alternativ och vägval. Vad fungerar inom befintliga regelverk, kan ny instruktion behövas? Fokus Europeiska förfarandet och gemensamma program.

Rapporten (2024)

Enkät till över 40 lärosäten 2023.

- I samarbete med UHR –
regeringsuppdrag om svenska lärosätens
förutsättningar för att delta i
Europauniversitet.
- Fokus UKÄ: kvalitetssäkring av
Europauniversitet och gemensamma
program.

Några resultat – rapporten om Transnationell kvalitetssäkring

- Enbart fyra lärosäten som är med i ett EUI har någon form av gemensam kvalitetspolicy. Alla betonar att man ska ha tillit till varandras kvalitetssäkringssystem.
- Vissa svårigheter med att involvera studenter och ovanligt med arbetslivsföreträdare i alliansers styrelser.
- Få har en fastställd process för att tillvarata resultaten av kvalitetssäkerhetsarbete i alliansens styrning.
- Gemensamma program – inte kvalitetssäkrade i sin helhet.
- Stort intresse för gemensamma program och det europeiska förfarandet.

Våra förslag och vår bedömning

UKÄ föreslår att regeringen tar initiativ till en översyn av

- möjligheter för UKÄ att genomföra granskningar utanför Sverige i enlighet med Bolognaprocessen.
- möjligheten att Sverige erkänner granskningar som genomförts av andra EQAR-registrerade organisationer i enlighet med Bolognaprocessen.
- svenska regelverk och rutiner som försvårar genomförande av gemensamma program med svenskt deltagande.

Utöver förslagen bedömer UKÄ att

- svenska universitet och högskolor behöver öka sin kunskap om transnationella kvalitetssäkringsprocesser kopplade till gemensamma program.
- UKÄ behöver upparbeta rutiner för att ta emot information från utländska kvalitetssäkringsorganisationer om granskningar som ska genomföras i Sverige och om deras beslut om granskningsresultat.

Tack!

Maria.wikse@uka.se

